

Jeg vil gerne takke fru Louise Frevert for at have rejst denne her forespørgsel. Jeg synes, det har været en meget gavnlige debat, og at vi er kommet godt omkring den problemstilling.

Jeg skal understrege over for fru Louise Frevert, at jeg er meget opmærksom på netop det tværministerielle. Som nævnt er handleplanen noget, som en række ministerier koordinerer i fællesskab, og i det hele taget skal initiativer på det her område naturligvis koordineres tværministerielt, for at vi opnår den størst mulige effekt af de initiativer, der sættes i værk.

(Kort bemærkning).

Margot Torp (S):

Jeg har hæftet mig ved, at ministeren især lagde vægt på det med vold mod kvinder i familien og kvindernes tilknytning til arbejdsmarkedet. Vil ministeren erkende, at regeringens familiepolitik i høj grad er en fodlænke omkring de etniske kvinders muligheder for at slippe ud af voldelige ægteskaber og også komme ind på arbejdsmarkedet? Med høje institutionspriser og ingen barselorlov til mænd har etniske kvinder meget få argumenter for at forlange at kunne komme på arbejdsmarkedet.

(Kort bemærkning).

Ministeren for ligestilling (Eva Kjer Hansen):

Nej, det vil jeg ikke erkende. Tværtimod synes jeg, denne her regering om nogen har taget nogle skridt for at komme volden til livs og også at bane vej for, at kvinder med anden etnisk baggrund kan komme ud på arbejdsmarkedet.

Vi har tidligere i debatten været omkring det, at noget af det, der rykker omkring arbejdsmarkedsdeltagelsen, er netværksgrupper, mentorordninger og lignende. Og jeg vil fortsat gerne have, at den slags initiativer bliver taget. Vi har tidligere været omkring en lang række initiativer for at bekæmpe volden mod kvinder.

Tværtimod er der jo tale om, at her er en regering, der gør noget konkret ved de problemer, der er.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det ordføreren for forespørgerne, og så er der mulighed for anden runde, hvis man ønsker det.

Kl. 13.30

Louise Frevert (DF):

Jeg vil da også ligeledes kvittere for den utrolig konstruktive debat. Den har jo med al tydelig-

hed vist, at det er nødvendigt en gang imellem at få kridtet banen op her i Folketinget. Det, som det i virkeligheden har vist, er, at på tværs af partier så har alle jo en meget stor interesse og gode intentioner, hvad angår at få et samarbejde og gøre op med de forfærdelige ting, som etniske kvinder er udsat for i det danske samfund.

Men nu har specielt vores forespørgsel jo ikke alene handlet om mange af de ting, som vi har været inde på her i debatterne med vold og andre forfærdelige ting og aborter, men det har været et spørgsmål om at få en debat om kønsdiskriminering af danske kvinder og piger og for den sags skyld også etniske kvinder og piger, der er udsat for chikane af muslimske mænd.

Jeg synes også, vi har fået gjort det klart, at der faktisk er en klarhed fra alle partier her i salen om, at det sker. Så vi vil meget, meget tæt følge de initiativer, som ministeren har tilkendegivet heroppe fra talerstolen at hun vil iværksætte på tværs af ministerierne, og vi er glade for, at vi har fået et flertal, så det kan lade sig gøre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Første næstformand (Svend Auken):

Som tidligere meddelt vil afstemningerne om de fremsatte forslag til vedtagelse blive foretaget i mødet tirsdag den 26. oktober 2004.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 7: Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Pligt til at udarbejde handleplaner for unge under 18 år med behandlingskrævende stofmisbrug).

Af socialministeren (Eva Kjer Hansen).
(Fremsat 06/10 2004).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Hans Andersen (V):

Ved satspuljeforliget på det sociale område for 2004 var der enighed om at forstærke indsatsen over for unge under 18 år, der ud over et behandlingskrævende misbrug af stoffer ofte også

har svære sociale problemer. Dette lovforslag ligger i forlængelse af satspuljeforliget og lægger op til en ændring af lov om social service.

Kommunerne skal forpligtes til at udarbejde skriftlige handleplaner for unge under 18 år med et behandlingskrævende stofmisbrug. Behandlingskrævende misbrug forligger, når forbruget har fået en sådan karakter og sådan et omfang og sker på en sådan måde, at det må betegnes som misbrug eller afhængighed, der medfører fysiske, psykiske og/eller sociale skader.

Generelt er det jo kommunerne, der har ansvaret for, at børn og unge, der har brug for særlig støtte, herunder unge med misbrug, får den støtte, de har behov for. Men det er amterne, der er ansvarlige for antallet af behandlingspladser og behandling, og der er derfor brug for et meget tættere samarbejde.

For Venstre er det vigtigt at sikre, at der effektivt og hurtigt bliver taget fat på de meget alvorlige problemer, som nogle unge mennesker desværre havner i. Der skal iværksættes en samlet koordineret indsats. Det skylder vi de unge, deres familier og samfundet.

Det lægger dette lovforslag op til. Handleplaner skal tage udgangspunkt i den enkelte unge i samarbejde med familien og kommunen og med inddragelse af det amtslige misbrugscenter. Netop inddragelsen af alle disse parter ser jeg som et vigtigt led i en holdbar handlingsplan for den enkelte unge med behov for hjælp.

På den baggrund kan Venstre støtte lovforslaget.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er fru Sandy Brinck.

Sandy Brinck (S):

Vi hører gang på gang, at flere og flere unge har problemer med forskellige stoffer og alkohol. Vi hører også gang på gang, at de bliver yngre og yngre og i nogle tilfælde næppe kan beskrives som unge, men nok nærmere som børn. Udviklingen er bekymrende, dels fordi misbruget påvirker de unge på et vitalt tidspunkt i deres liv, hvor udvikling, indlæring og identitetsskabelse virkelig er på dagsordenen, dels fordi risikoen for, at de udvikler et varigt og stort misbrugsproblem, selvfølgelig er til stede.

Vi skal hjælpe og afhjælpe deres misbrug, mens de er unge, både som en investering i den

vigtige ungdom og også som en forebyggelse mod et skidt voksenliv.

Lovforslaget, som vi behandler i dag, stiller krav om, at kommunerne skal tage fat på problemet og lave en handleplan for den unge. Det er vigtigt og rigtigt, og der skal ikke være nogen tvivl om, at jeg kan være noget bekymret for, om kommunerne har det rigtige at putte i handleplanen.

Kl. 13.35

Der er et stort behov for at udvikle behandlingstilbud, som tilgodeser de særlige behov, som følger af deres alder og karakteren af deres misbrug. Derfor synes jeg også, det er værd at nævne, at vi også i samme satspulje har afsat penge til, at man netop får udviklet behandlingstilbud.

Vi havde gerne set, at vi kunne presse systemet lidt mere, trykke dem lidt mere på maven, sådan at tilbuddene kom noget hurtigere. Vi har tidligere fremsat forslag om, at der skulle være en behandlingsgaranti.

Det har vi ikke kunnet opnå. Vi håber, at vi i de forhandlinger, vi i øjeblikket har om satspuljen, kan komme lidt længere med den sag. Men der skal ikke herske nogen tvivl om, at lovforslaget, som ligger her, er et godt skridt på vejen og noget, vi varmt kan støtte.

Første næstformand (Svend Auken):

Fru Pia Kristensen som ordfører.

Pia Kristensen (DF):

Når man er ung, er det ikke usædvanligt, at man eksperimenterer med tilværelsen. Det indebærer, at nogle unge skal afprøve virkningen af diverse rusmidler. Det kan være alkohol, hash, amfetamin, ecstasy og kokain. Det er selvfølgelig problematisk, og en mindre gruppe udvikler desværre et decideret misbrug.

Ud over misbruget har de unge også ofte sociale problemer. De magter ikke at tage en uddannelse, og de får dermed også en manglende tilknytning til arbejdsmarkedet. Når et ungt menneske havner i misbrugsproblemer, er det selvsagt en tragedie for den unge selv, for forældrene og for familien. Det er også et problem, som vi som politikere skal tage alvorligt. Vi skal selvfølgelig prøve at løse det på bedste vis, og vi skal satse på både forebyggelse og behandling.

Det lovforslag, vi behandler i dag, udspringer af satspuljeaftalen på det sociale område for 2004, hvor der er enighed om at forstærke indsatsen over for unge under 18 år med stofmis-

brugsproblemer. Dels ved at indføre en handleplansforpligtelse, dels ved at afsætte midler til en pulje til udvikling af nye tilbud til unge stofmisbrugere.

Lovforslaget indebærer også, at kommunerne ved udarbejdelsen af handleplanen skal inddrage den unge selv og dennes familie, og det mener Dansk Folkeparti er yderst relevant. For det betyder, at den unge ud over forældrene kan inddrage den eller de personer, som den unge har tillid til.

Samlet set mener Dansk Folkeparti, at det her lovforslag på bedste vis tilgodeser muligheden for at styrke indsatsen for unge under 18 år med misbrugsproblemer. Det er så vigtigt, at unge misbrugere tilbydes og sikres en helhedsorienteret indsats, ikke kun behandling, og vi skal også rette blikket imod de sociale og følelsesmæssige problemer, der måtte være.

Som sagt har lovforslaget baggrund i satspuljeforliget for 2004. Alle forligspartier var enige om at forstærke indsatsen, og i Dansk Folkeparti er vi selvfølgelig helt enige, og vi kan støtte dette lovforslag.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Charlotte Dyremose (KF):

Som andre ordførere også har været inde på, så ved vi, at de unge, der kommer ud i misbrugsproblemer, ofte har mange andre sociale problemer. Oftest er det de sociale problemer, der fører til misbruget, men et misbrug kan naturligvis også den anden vej føre de sociale problemer med sig.

For den her gruppe er der typisk ikke tale om, at man er langtidstilvænnet alene grundet alder, og derfor er misbruget som oftest et signal om, at der er noget helt andet, der er grueligt galt.

Men uanset om der er tale om et massivt misbrug, eller om der er tale om, at misbruget er et signal om, at der er noget helt andet, der skal tages vare om, så er det utrolig vigtigt, at vi sikrer en helhedsorienteret indsats og et tilbud, der passer til den enkelte og løser de konkrete problemer, som den unge står med, og som er årsag til misbruget.

Derfor er det så vigtigt, at vi får udviklet de tilbud, som passer til de unge, og at vi får tvunget kommunerne til også at handle, altså tage hånd om de her unge mennesker. Det er vigtigt, at alle unge mennesker med et misbrug hjælpes, og ikke bare hjælpes til at komme af med det

misbrug, som er synligt, men også hjælpes til at få en bedre tilværelse, så misbruget ikke bliver det gode alternativ. De skal altså have en helhedsorienteret hjælp.

Kl. 13.40

Derfor er vi fra konservativ side utrolig glade for det her forslag om handleplaner, som netop pålægger kommunerne at gøre den helhedsorienterede indsats.

Vi vil sikre, at alle unge misbrugere får den hjælp, de skal have, og forhåbentlig vil det her lovforslag have den konsekvens, at det nu også bliver sådan. Vi vil også gerne fra konservativ side holde øje med, at det er sådan, det kommer til at fungere i praksis ude i kommunerne.

Vi ser meget frem til at se den her lov i funktion og kan derfor støtte forslaget.

Villy Søvnal (SF):

Stofmisbruget blandt de helt unge er bekymrende, fordi det har så mange konsekvenser. Det har konsekvenser for den sociale udvikling, det har konsekvenser i forhold til skole og uddannelse osv. osv. Derfor er vores opgave at advare og advare og advare, og når nogle alligevel falder igennem, skal vi sikre, at der er en behandling.

Jeg synes, at der er kommet mange kloge betragtninger om det hele liv, nemlig at stofmisbruget i mange tilfælde jo kun er et hjørne af et liv, der i øvrigt lykkes dårligt, og derfor kan man selvfølgelig heller ikke kun behandle det lille hjørne, der hedder misbrug. Man er nødt til at behandle den hele sociale situation, den unge befinder sig i. Men for nogle er stofmisbruget også blevet så omfattende, at det i sig selv er behandlingskrævende, og det er så det, vi diskuterer i dag.

Forslaget går ud på, at der skal laves en skriftlig plan, en såkaldt handleplan, for indsatsen for unge under 18 år. Det skal ske i samarbejde med den unge, det skal ske i samarbejde med den unges familie, og det skal ske med inddragelse af viden, der findes lokalt. Det er fint nok alt sammen.

Kigger man så på ambitionsniveauet, kan man nok uden at genere nogen sige, at det næppe er et af de forslag, der ryster fundamentet i samfundet. Det er anslået til en samlet værdi af 1,5 mio. kr. Jeg synes så, at det skal sammenholdes med den situation, der sker i udviklingen i øjeblikket i samfundet, hvor den nuværende regerings politik betyder, at der bliver langt mere råt i bunden af samfundet. Det er der nogen der

reagerer på, også med et misbrug, og derfor tror jeg, at der er brug for at vende tilbage.

I modsætning til de regeringsordførere, der har været meget positive og troet, at det her udrettede mirakler, vil jeg meget mere stilfærdigt sige: Det her er et godt forslag til en værdi af 1,5 mio. kr. Det gør det gode, som sådan et forslag med det ambitionsniveau kan, men skal vi hjælpe de unge i udsatte sociale positioner, er det et langt mere ambitiøst projekt, der er brug for. Men vi støtter selvfølgelig ethvert lille skridt.

Ida Jørgensen (RV):

Det Radikale Venstre finder, at det er vigtigt med en koordineret, bred indsats over for unge mennesker med et misbrug. Det er en indsats, der ikke kun omhandler afvæbning, men som også hjælper de unge, der kæmper med sociale problemer sammen med deres misbrug. Der er brug for at samle kræfterne, så den støtte, man fra forskellige side giver den unge, er koordineret. Derfor er vi positive over for lovforslaget.

Ved at kommunerne skal lave en plan sammen med den unges forældre, misbrugscenteret og ikke mindst den unge selv sikres, at parterne ikke handler forskelligt og i værste fald i modstrid med hinanden. Det er jo nemmest at påvirke en adfærd, hvis alle trækker i samme retning. Derudover sikrer planen også en dialog, og i Det Radikale Venstre synes vi specielt, det er vigtigt, at den unge inddrages i arbejdet med at lave planen, da den unge selv skal vide og føle, at der bliver lyttet til hende eller ham.

Vi tror ikke, at nogen, heller ikke unge, har lyst til, at forældre eller samfundet træffer beslutninger hen over hovedet på dem. De unge skal inddrages, ellers er risikoen for, at planen falder fra hinanden, større, hvilket ingen har interesse i.

At det kan være vanskeligt at hjælpe unge mennesker, der har et misbrug, er velkendt, men gennem en koordineret indsats, hvor vigtige parter inddrages, og hvor alle bliver lyttet til, kan vi formentlig nå længere end i dag. Derfor kan vi støtte forslaget.

Line Barfod (EL):

Handleplaner til unge under 18 år, der har problemer og skal have hjælp, er en god idé. Derfor er vi enige med Københavns Kommune, der peger på, at man burde udvide forslaget til at gælde alle målgrupper, der har problemer, og hvor der iværksættes forebyggende foranstaltninger, så man får skrevet ned: Hvad er det egentlig, der

er formålet med denne foranstaltning? Hvad er det, vi ønsker at opnå? Hvordan gør vi det?

Kl. 13.45

Det ville også mindske risikoen for stemping af de unge, sådan som Centerlederforeningen er inde på. For vi er enige i bekymringen om, at de unge får et stempel i panden, hvor der står: Jeg er misbruger.

Det ville være det værste, der kunne ske, og vi tager derfor også afstand fra høringssvaret fra Frederiksberg Kommune, der peger på, at de unge skal erkende deres misbrug. Det er en helt gal vej at gå, at man koncentrerer indsatsen om at få de unge til at erkende misbruget i stedet for at koncentrere indsatsen om at prøve at hjælpe de unge.

Vi mener, at vi under udvalgsarbejdet skal se på, om vi kan gøre det endnu mere tydeligt i lovforslaget, at det, der skal fokuseres på, er de unges problemer i forhold til skole, arbejde, fritid osv. Og så ser vi forbruget af stoffer som et symptom på, at de unge har problemer, og at vi bliver nødt til at gøre noget for at løse de problemer, for dermed også at få dem til at ophøre med at tage stofferne. I stedet for at se det nærmest som en sygdom, at man tager stoffer.

Fra Enhedslistens side stemmer vi jo for den mindste forbedring hver eneste gang, der skal tages stilling til et forslag. Derfor vil vi også gå positivt ind i arbejdet med det her forslag, men jeg er helt enig i hr. Villy Søvnalds bemærkninger fra før om, at der er behov for langt flere initiativer.

Hvis vi for alvor ønsker at gøre noget i forhold til de unge, der kommer ud i store problemer, så er det langt mere omfattende. Vi burde se på: Hvad kan man gøre i forhold til børnehaver og skoler osv. og også i forhold til målrettede indsatser for unge. Men det må vi tage fat på på et andet tidspunkt.

Vi går positivt ind i arbejdet med det her forslag.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg vil gerne takke alle partierne for deres tilsagn om at stemme for lovforslaget. Udarbejdelse af handleplaner for unge med et behandlingskrævende misbrug er et vigtigt redskab til nu bedre at kunne målrette og styrke indsatsen, og jeg synes, det er vigtigt, at så vel de unge som familierne inddrages i tilrettelæggelsen af den samlede indsats. Ved at amtets misbrugscentre også bliver inddraget, sikres det, at den nødven-

dige viden om behandling af unges misbrug tilføres den kommunale sagsbehandling.

Lovforslaget udspringer som bekendt af satspuljeaftalen for det sociale område for 2004, hvor der endvidere blev afsat en pulje til øget behandlingsindsats for unge misbrugere under 18 år.

Unge med misbrugsproblemer har ofte også en række andre sociale problemer, som der skal tages højde for, når planen skal udarbejdes. Den lovmæssige placering i servicelovens kapitel om støtte til børn og unge skal således sikre, at vi får kigget på barnets problemstilling i sin helhed.

Da lovforslaget omhandler unge under 18 år, er det de almindelige bestemmelser i servicelovens kapitel 8 om særlig støtte til børn og unge, der skal anvendes ved tilrettelæggelsen af den samlede indsats. Det gælder jo også tidsfristerne for sagsbehandling i børne- og ungesager.

Jeg synes, det har været positivt at høre på kommentarerne fra ordførerne, og jeg giver selvfølgelig tilsagn om i forbindelse med udvalgsarbejdet at medvirke til at besvare de spørgsmål, der måtte være.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 8: Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Anbringelsesreform).

Af socialministeren (Eva Kjer Hansen).
(Fræmsat 06/10 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Hans Andersen (V):

Dette lovforslag følger op på forliget om en forstærket indsats for udsatte børn og familier fra april i år mellem en række af Folketingets partier.

Baggrunden for forslaget er, at kvaliteten i indsatsen for udsatte børn og unge i dag er for dårlig. Anbragte børn og unge klarer sig desværre typisk dårligere end andre med hensyn til familie, sundhed og uddannelse, og årsagerne til flere af problemerne ligger desværre i sagsbehandlingen.

Undersøgelser peger endvidere på, at den nuværende indsats på området ikke lever op til lovgivningens intentioner. Anbringelsesreformen, som vi nu står over for, har til formål at rette op på dette og give de anbragte børn samme muligheder som andre børn for uddannelse, arbejde og familieliv.

Kl. 13.50

Dette lovforslag indeholder derfor en række forbedringer, der skal give en tidligere indsats, en bedre sagsbehandling, mere fokus på de anbragte børns skolegang, en styrket inddragelse af anbragte børns familier, et løft for børnenes retssikkerhed, styrket kontrol med kommunerne og et øget efterværn og forbedret udslusning efter en anbringelse.

For Venstre er det vigtigt, at vi altid holder os for øje, hvad der er barnets tarv. Anbragte børn skal ikke lide overlast på grund af stive systemer og dårlig sagsbehandling. Derfor ligger dette forslag også i naturlig forlængelse af L 7, som vi netop har behandlet. Der skal fokus på, hvad der er bedst for det enkelte barn og den enkelte familie.

For Venstre er det afgørende, at familie og netværk i langt højere grad inddrages i anbringelses-sager. Vi så i går en afsagt dom i Esbjerg til fordel for, at bedsteforældre kan fungere som plejeforældre, og det skal vi benytte os langt mere af. Anbringelser inden for familie og netværk må alt andet lige være mere stabile, og med dette forslag lægges der også op til, at kommunerne skal overveje, hvordan der systematisk kan ske inddragelse af familien og netværket.

I Venstre mener vi, at dette forslag kan give en mere målrettet indsats for udsatte børn og unge og rette op på de problemer, der eksisterer i dag. Barnets tarv sættes i højsædet, og på den baggrund kan Venstre fuldt ud tilslutte sig forslaget.